

YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATI – YANGI O‘ZBEKISTONNING USTUVOR MAQSADI

Termiz davlat pedagogika instituti tarix fakulteti milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari
va huquq yo‘nalishi talabasi

Kamoliddinov Shavkat

Annotatsiya: Ushbu maqolada mualliflar harakatlar strategiyasida yoshlarga imkoniyat yaratishga qaratilgan vazifalar, yoshlar masalasiga oid islohotlarning ahamiyati, ijtimoiy, ma’naviy-ma’rifiy sohalarni rivojlantirishga oid muhim tashabbusning jamiyatda yoshlarni yanada faolligini oshirishga, ularning ijodiy salohiyatini ro‘yobga chiqarish uchun mustahkam huquqiy poydevor bo‘lib xizmat qilishi masalalari ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: o‘zbek modeli, harakatlar strategiyasi, taraqqiyot strategiyasi, tashabbus, innovatsiya, mexanizm.

Jamiyat hayotining demokratlashuvi hamda mamlakatni modernizatsiyalash jarayonlari aholining eng katta ijtimoiy qatlamini tashkil etadigan yoshlarning ijtimoiylashuviga hamda ularning tarbiyasiga katta ta’sir ko‘rsatdi. Mustaqillik yillarida mamlakatimizda yoshlar masalasiga oid olib borilayotgan islohotlar davlat siyosatining muhim ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi.

O‘zbekistonning eng yangi tarixi davrining ilk bosqichida Birinchi Prezidenti Islom Karimov tomonidan ishlab chiqilgan taraqqiyotning “o‘zbek modeli”ga, mamlakatimiz bosh qomusi bo‘lmish Konstitutsiya va qonunlarimizda yoshlarning huquq va manfaatlariga qonuniy tus berilgan. Jumladan, 1991 yil 20 noyabrda qabul qilingan “O‘zbekiston Respublikasida yoshlarga oid davlat siyosatining asoslari to‘g‘risida”gi Qonun yoshlarning o‘z iqtidorlarini namoyon etishi uchun sharoit va imkoniyat yaratishga qaratilgan vazifalarni ishlab chiqish va uni amalga oshirishning qonuniy asosini yaratib berdi.

Mamlakatimizda yoshlarga oid davlat siyosatini amalga oshirishda avvalambor ochiqlik va shaffoflik, yoshlar tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash va rag‘batlantirish, ma’naviy, axloqiy va madaniy qadriyatlarning ustuvorligi, yoshlarning kamsitilishini oldini olish kabi prinsiplar orqali amalga oshiradi.

Bugungi kunda mamlakatimiz aholisining qariyb 64 foizini yoshlar, ya’ni 30 yoshgacha bo‘lganlarni tashkil etadi. Bu, bir tomondan, davlatimiz zimmasiga ulkan

mas’uliyat yuklasa, ikkinchi tomondan yoshlarga oid maqbul siyosat yuritish natijasida ulkan imkoniyatlar ham beradi.

2016 yil 14 sentyabrda qabul qilingan “Yoshlarga oid davlat siyosati to’g’risida”gi qonunning qabul qilinishi yoshlarni har tomonlama qo’llab quvvatlashning huquqiy mehanizmlarini yaratish sohasida tub burilish bo’ldi desak mubolag’a bo’lmaydi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoevning bevosita tashabbusi bilan ishlab chiqilgan “2017–2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi”ning ijtimoiy sohani rivojlantirish deb nomlangan ustuvor yo‘nalishining beshinchi bandida Yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirishga oid bandlar ko‘rsatilgan. Jumladan,

- jismonan sog‘lom, mustaqil fikrlaydigan, qat’iy hayotiy nuqtai nazarga ega, Vatanga sodiq yoshlarni tarbiyalash, demokratik islohotlarni chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayonida ularning ijtimoiy faolligini oshirish;
- o‘rta maxsus, kasb-hunar va oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarini ishga joylashtirish hamda xususiy tadbirkorlik sohasiga jalb etish;
- yoshlarni ijtimoiy himoya qilish, yosh oilalar uchun munosib uy-joy va ijtimoiy-maishiy shart-sharoitlar yaratish kabi bir qancha vazifalar belgilangan.

Bir so‘z bilan aytganda, yoshlarning ta’lim-tarbiya olishi, kasb-hunar egallashi yo‘lida zamonaviy, qulay shart-sharoitlarni yaratib berish uchun O‘zbekiston bor kuch-imkoniyatlarini ishga solmoqda. Maqsad Uchinchi Renessans poydevorini yaratish, mamlakatimizni dunyoning taraqqiy etgan davlatlar qatoriga chiqishi uchun tashabbuskor yoshlarni tarbiyalashdan iborat.

Shu bilan bir qatorda yurtimizda ijtimoiy, ma’naviy-ma’rifiy sohalardagi sa’y-harakatlarni tizimli asosda yo‘lga qo‘yish bo‘yicha 5 ta muhim tashabbusning ilgari surilishi O‘zbekiston tarixida yoshlar ta’lim-tarbiyasi bo‘yicha yana bir yangi bosqichni boshlab berdi. Xususan, yoshlarning musiqa, rassomlik, adabiyot, teatr va san’atning boshqa turlariga qiziqishlarini oshirish, ularning sport sohasida qobiliyatini namoyon qilishlari uchun zarur sharoitlar yaratishga yo‘naltirish, yoshlarni kompyuter texnologiyalari va internetdan samarali foydalanishni tashkil etishga qaratilgan islohotlarni amalga oshirish, yoshlar ma’naviyatini yuksaltirish,

ular o‘rtasida kitobxonlikni keng targ‘ib qilish bo‘yicha tizimli ishlarni tashkil etish, xotin-qizlarni ish bilan ta‘minlash masalalarini nazarda tutadi.

Yuqorida keltirilgan 5 ta muhim tashabbus doirasida olib borilgan islohotlar yosh avlodni davr bilan hamnafaslikda yashashi, o‘zlarining intilishi va ilg‘or g‘oyalari orqali jamiyatimiz hayotida uchun munosib bo‘lgan yuqori o‘rinlarni egallashlariga sabab bo‘luvchi omildir.

Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasida ya‘ni 2022 yil 28 yanvarda qabul qilingan “2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot to‘g‘risida”gi Prezident Farmonida yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirishda yoshlarning huquqlari, yerkinliklari va qonuniy manfaatlarini ta‘minlash, yoshlarning hayoti va sog‘lig‘ini saqlash, yoshlarni ishga joylashtirish va ularning bandligi uchun shart-sharoitlar yaratish, yoshlarni vatanparvarlik, fuqarolik tuyg‘usi, bag‘rikenglik, qonunlarga, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash, yoshlarni axloqiy negizlarni buzishga olib keladigan xatti-harakatlardan, terrorizm va zo‘ravonlik g‘oyalariidan himoya qilish, iste‘dodli va iqtidorli yoshlarni qo‘llabquvvatlash hamda rag‘batlantirish masalalariga e‘tibor qaratadi.

O‘zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosatini 2025 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi, “Yoshlar kelajagi” davlat dasturi, ishsiz yoshlar bandligini ta‘minlashga qaratilgan yangi tizim “Yoshlar daftari”ning joriy etilishi, yoshlar muammolarini hal qilishga ko‘maklashish uchun “Yoshlar jamg‘armalari” tashkil etilishiga doir amalga oshirilayotgan sa‘y-harakatlar ularni qiynayotgan muammolarni bevosita davlat darajasida ko‘rib chiqish va hal etish imkonini ta‘minlamoqda.

Xulosa qilib aytganda, mamlakatimizda yoshlar manfaatlarini ro‘yobga chiqarish, zamon talablariga monand ravishda yoshlarning salohiyatini har tomonlama yuksaltirishga xizmat qiluvchi innovatsion davlat islohotini amalga oshirishda e‘tibor qancha kuchaytirilsa, uning samarasi ham shuncha yuqori bo‘ladi. Umuman olganda, bugungi yuksalish davri siyosati mamlakatimizning munosib kelajagi uchun javobgarlikni o‘z zimmasiga oladigan yoshlarni tarbiya qilish mexanizmlarini yanada takomillashtirishni nazarda tutadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. “O‘zbekiston Respublikasida yoshlarga oid davlat siyosatining asoslari to‘g‘risida”gi Qonun // <https://lex.uz/docs/140894>
2. 2017-2021 yillarda O‘zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatalar strategiyasi – Toshkent. 2017.
3. O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida”gi Qonun. – Toshkent. 2016.
4. Akbarshoh Teshaboev A. Yangi O‘zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosatining o‘ziga xos jihatlari // Yangi O‘zbekiston. №260. 2021 yil 24 dekabr.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF 4947 farmoni 2017 yil 7 fevral.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi farmoni. –Toshkent: Adolat, 2017

Research Science and Innovation House

